

TRIBUNA POLITICA

Il cussegl dals chantuns fa donn a la forza idraulica indigena cun energia atomara

DA JOSIAS GASSER, CUSSEGLIER
NAZIUNAL PVL ED INTERPRENDIDER

Jau sun schoccà: a la lobi d'atom èsi propi reussì la davosa emna da la sessiun da gudagnar ina maioritad en il cussegl dals chantuns. La branscha da forza elettrica ha vinavant maun liber da prender il maximum or da ses implants atomars antiquads. Quai en in temp d'ina surproduziun d'electricitad che sbassa er ils pretschs da la forza idraulica schubra e malgrà ch'ins ans ha sincerà ils onns 1970, cura ch'ins ha mess en funcziun quests implants: suenter 40 onns vegnian els fermads, il problem da la dismissa saja schlià e segirs sajan els era. Beznau ha cumenzà cun la produziun il 1969 ed è la pli veglia ovra atomara dal mund, per il mument ord funcziun pervi da motivs da segirezza. Per mintga interpretider cun in'interpresa pitschna u mesauna fissi imperdunabel sch'el n'amortissas sias investiziuns entaifer la durada d'utilisaziun planisada. El offriss lura sia prestaziun per in pretsch memia bass e faschess baud u tard concurs. Exact quai han fatg ils gestiunaris dad ovras atomaras. Els han propagà current atomar favuraivel e vegnan ussa confruntads cun ils custs, custs ch'ils pajataglias vegnan anc a sentir detg ed avunda. Ma ils chantuns han lur representants dal pievel en ils cussegls administrativs da questas societads e quels, savens anteriurs cussegliers governativs, sesan en il cussegl dals chantuns. Ussa vali da spender la pel considerond las sperditas enor-

mas che questa politica ha chaschunà. Che la populaziun vegn laschada a mesa via dat da pensar.

Ma lain turnar tar ulteriuras decisiuns dal cussegl dals chantuns ch'èn grevas da chapir. Era la segirezza da las ovras atomaras para da fatschentar el mo pauc. Il concept davart ina funcziun da lunga durada che l'Inspecturat federal da la segirezza nucleara (FSN) aveva pretendì è vegnì stritgà dal project da lescha. Cun quest concept ha il FSN sperà sin ina posiziun pli ferma envers ils gestiunaris ed in meglier instrument per intervegnir. La legislaziun actuala na resguarda numnadamain betg bleras pretensiuns dal FSN per modernisar las ovras atomaras uschia ch'ellas ademplant standards da segirezza relevants. L'ovra atomara Mühleberg è situada strusch 20 km davent da la chasa federala, en ina zona che signifitgass in'evacuaziun totala en cas d'in supergau. Almain vul

la gestiunaria BKW metter giu l'ovra en quatter onns. Modernisaziuns èn para memia charas.

Co tunavi anc avant quatter onns suenter l'accident atomar a Fukushima or dals centers da medias da bunamain tut las partidas: abandun da l'energia atomara! Ussa, quatter onns pli tard, na vul ins savair nagut pli da quai. Talmain emblidus è l'uman e la vardavladad da la politica patescha.

Per far la mesira plaina han ins stritgà da la proposta tut ils instruments effizients per spargnar energia e limità il temp per la promoziun da las energias regenerablas tut tenor il giavisch da la pps e la pld. Ina taxa da current tschuf raschunaivla per energia da charvun da l'exteriur n'è betg vegnida sustegnida. Las decisiuns dal cussegl dals chantuns en connex cun la strategia d'energia pudessan strusch esser pli cuntradictorias. Quai ussa che las ovras idraulicas na vegnan confruntadas betg mo cun il current atomar, mabain er anc cun electricitad bunmartgada d'implants d'energia da charvun tudestgs. Qua paran ils arguments dals dus representants grischuns en il cussegl dals chantuns – els vulan sustegnair la forza idraulica indigena cun ulteriuras subvenziuns – plitost penibels. Schebain questa proposta po vegnir curregiada d'in cussegl naziunal cun fatschas novas, decidais Vus, charas electuras e chars electurs. Jau As recumond: gjai a votar!